

Toegankelijkheidsspel

voor jeugdraden & jeugdwerkingen

Inhoud

Wie? Wat? Hoe?	3
Opbouw van het spel	5
De fases van het spel	11
Fase 0: ijsbreker en speluitleg	11
Fase 1: bewustwording	12
Fase 2: drempels, hefboomen & fundamenten	14
Fase 3: Wat nu? Actie!	16
Fase 4: Afronding	18
Tips en verdieping	19

Wie? Wat? Hoe?

Wat is het spel?

Hoe toegankelijk is jouw jeugdwerking? Met het toegankelijkheidsspel ontdek je dat op een speelse en laagdrempelige manier. Dit interactieve spel nodigt je uit om samen stil te staan bij **(onbewuste) drempels en kansen** binnen je werking.

In het eerste deel verkennen we **de norm en de marge binnen een groep**. Wat bepaalt de norm? Wat betekent het om in de marge te staan? En hoe kunnen juist de ideeën van daaruit nieuwe kansen bieden? Zo krijg je **zicht op ongeschreven regels of gewoontes** die – vaak onbedoeld – mensen kunnen uitsluiten.

In de tweede fase **buigen we drempels om naar opportuniteiten**: we zoeken praktische manieren om je werking inclusiever te maken. Met behulp van de **B's van toegankelijkheid** ontdek je concrete, haalbare acties waarmee je jouw werking kan aanpassen zodat écht iedereen zich welkom voelt om mee te doen en te spelen.

Aan het einde van het spel ga je naar huis met heldere inzichten, frisse ideeën én bruikbare tips & tricks om **uitsluiting actief tegen te gaan**.

Voor wie?

Het toegankelijkheidsspel is er voor **vrijwillige en professionele jeugdwerkorganisaties**, jeugdbewegingen, verenigingen en jeugdhuizen. Ook organisaties buiten het jeugdwerk die met kinderen en jongeren werken, vinden hier volop inspiratie om inclusiever te denken en te doen.

Hoe speel je het spel?

Je kan het spel zelfstandig binnen je werking spelen aan de hand van deze handleiding. Wil je het spel liever onder begeleiding spelen? Dat kan ook! Een sessie aanvragen kan bij Bataljong of bij Inclusiemakelaar van Oranje vzw.

Hoe lees je deze handleiding

Deze handleiding geeft je een stap-voor-stap uitleg over het spel.
We gebruiken iconen om de info te ondersteunen:

Tip voor de facilitator

Deze pdf is interactief. Je kan doorklikken op links die je naar verdiepende info doorverwijst. Links herken je aan dit icoon.

Duur van het spel of de ronde.

Aantal personen of in welke groepssamenstelling de ronde gespeeld wordt.

Doel van het spel of de ronde.

Spelmateriaal

Fases

Dit spel werd ontwikkeld door Bataljong en Oranje vzw, met het deskundige advies van De Stroom vzw, Roots vzw, Tumult vzw en Çavaria.

Opbouw van het spel

Duur van het spel 90 minuten

Aantal spelers Minimum 4, maximum 15 spelers

Doel Bewustwording creëren rond inclusie, toegankelijkheid en diversiteit.

Materiaal

- A1 spelbord
- 3 stapels personakaarten
 - Stapel 1: 16 naamkaarten
 - Stapel 2: 23 infokaarten + 1 blanco infokaart
 - Stapel 3: 21 contextkaarten + 3 blanco contextkaarten
- 16 blanco drempel/hefboomkaarten
- 58 actiekaarten + 6 blanco actiekaarten
- 1 recto-verso definitiekaart per persoon
- Een pion voor elke speler (optioneel)

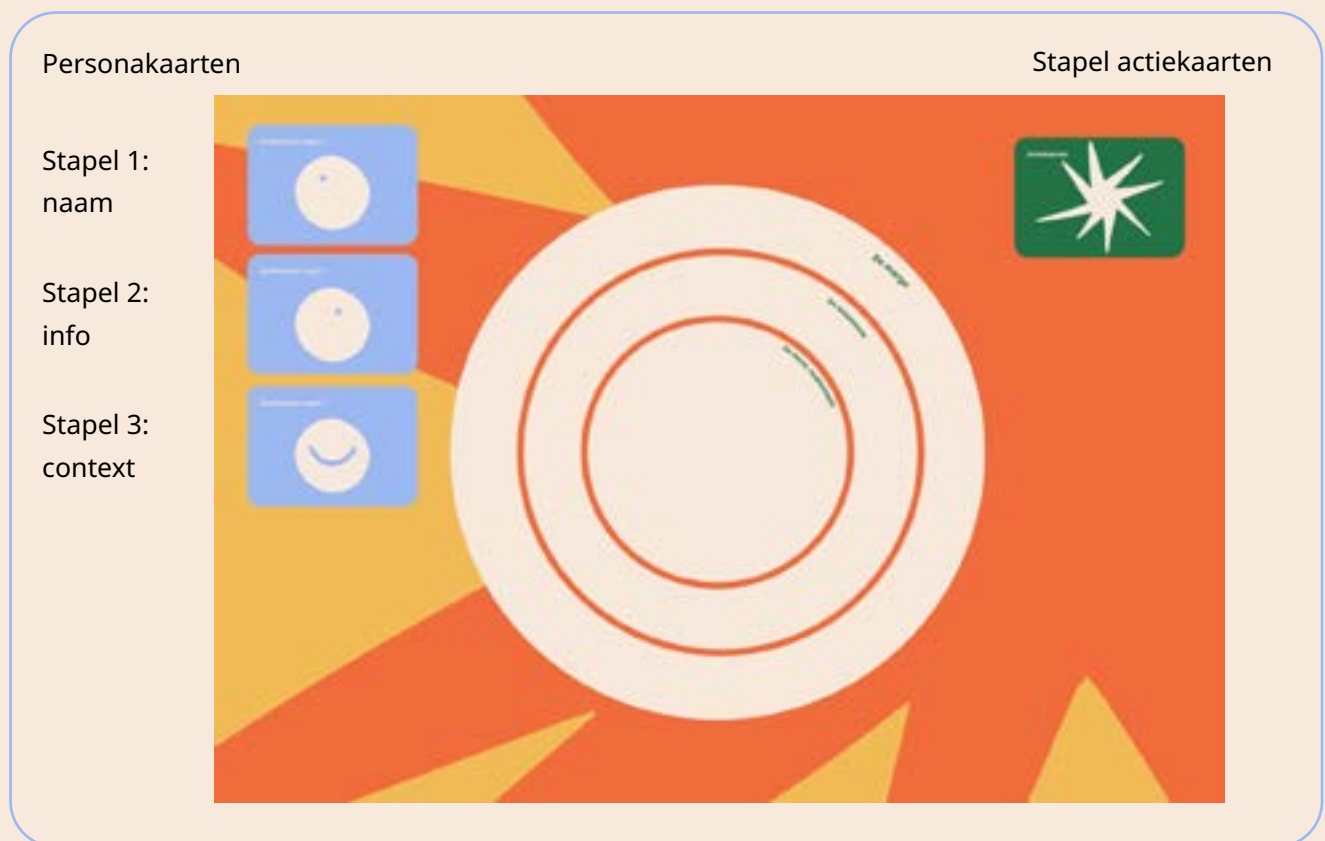
Fases

Fase 0: ijsbreker en speluitleg (15')
Fase 1: bewustwording (10')
Fase 2: drempels, hefboomen en fundamenten (15')
Fase 3: Wat nu? Actie! (15')
Fase 4: Afrondingsgesprek (15')

Het spelbord

Op het spelbord is er plaats voorzien voor verschillende stapels kaarten. Hieronder kan je de schikking bekijken.

Het spel zal zich situeren in de **concentrische cirkels** centraal op het spelbord: De norm, de marge en de tussenruimte. Doorheen het spel zullen spelers kaarten toevoegen aan het spelbord. We adviseren om het spelbord groot genoeg af te drukken (A1).

Norm, marge en tussenruimte uitgelegd

De norm

is wat ons verbindt, het houdt de groep bij elkaar.

Het zijn de **gewoonten** en **eigenschappen** die de meeste mensen belangrijk vinden.

- bepaalt **hoe de groep samenwerkt** en met elkaar praat.
- zorgt ervoor dat de groep **één geheel** vormt in plaats van losse individuen.

Hoe merk je dat persoonseigenschappen overeenstemmen met eigenschappen van de groep?

- Deze mensen voelen zich vaak op hun gemak, nemen vaker het woord en krijgen sneller verantwoordelijkheden.
- spreken vaak in 'we denken allemaal dat', 'iedereen weet dat' 'dit is normaal' 'dit is niet gepast'
- merken niet altijd op dat sommige mensen andere ervaringen of overtuigingen hebben dan zichzelf.

De marge

is de rand van groep, waar minder invloed maar meer vrijheid en vernieuwing zit.

- In de marge staan mensen of ideeën die eigenschappen hebben die **anders zijn dan wat de meeste als normaal beschouwen.**
- In de marge ligt het **groeipotentieel** van de groep, omdat daar nieuwe perspectieven en manieren van denken aanwezig zijn.

Hoe merk je dat persoonseigenschappen overeenstemmen met eigenschappen van de groep

- Deze mensen voelen zich vaak niet volledig opgenomen, krijgen minder invloed en kunnen zich geïsoleerd voelen.
- Een deel van hun identiteit 'aan de deur' achterlaten om in de groep te passen
- (Het gevoel hebben dat ze) niet opgenomen worden in de besluitvorming
- Werk doen dat ondergewaardeerd wordt, niet opgemerkt wordt door anderen, of helemaal geen werk aannemen
- Het vertrouwen in de groep verliezen
- Zich geïsoleerd voelen en niet naar geluisterd worden
- Meningën uiten die 'irrelevant' of 'schandalig' lijken voor de norm

De tussenruimte

Het is niet altijd super duidelijk of een eigenschap eerder in de marge of de norm ligt. Sommige eigenschappen worden misschien al verwelkomd in de groep, maar soms toch ook nog vergeten. Bij andere eigenschappen is hun positie **afhankelijk van het moment, de groepssamenstelling van die dag of de sfeer in de groep**.

Voorbeeld

In een bepaalde groep is 'vlees eten' de norm. Omdat er iemand is die vegan is, worden er vegan alternatieven voorzien. Er wordt dus wel rekening gehouden met vegan eters, maar vegan is niet de norm. Anderszijds is het ook niet de marge aangezien er bewust acties worden ondernomen om vegan eten te voorzien.

Personakaarten

In de eerste fase van het spel zullen de spelers een **persona samenstellen** door één kaart van de drie personastapels te trekken: een naam-, info- en contextkaart. Meer uitleg daarover volgt verder bij Fase 1.

De uitleg over norm, marge en tussenruimte en de uitleg over drempels, hefbomen en fundamenten vind je ook terug op de **definitiekaarten**. Je kan elke speler een definitiekaart geven als geheugensteuntje tijdens het spel.

Drempel/hefboomkaarten

In de tweede fase van het spel gaan we op zoek naar drempels waarmee de persona's geconfronteerd worden. Daarvoor kan je de blanco drempel- en hefboomkaarten gebruiken.

Drempels

Zorgen voor minder ruimte voor nieuwe stemmen of andere manieren van denken of zijn.

- Drempels zijn de dingen die het **moeilijk maken** om mensen of ideeën uit de marge echt te verwelkomen.
- Ze kunnen te maken hebben met **gewoontes, vooroordelen of regels** die niet ter discussie staan. Daardoor blijft de groep vaak werken zoals altijd en is er **minder ruimte voor nieuwe stemmen of andere manieren van denken**.

Voorbeelden

- Onze ruimte is niet aangepast om iemand met een fysieke beperking comfortabel te ontvangen.
- We vinden het moeilijk om in te schatten wat een persoon die moslim is nodig heeft.
- Veel van onze deelnemers hebben nog nooit die/hun voornaamwoorden gebruikt.

Hefbomen

Zijn de dingen die helpen om de afstand tussen de norm en de marge kleiner te maken.

- Ze zorgen ervoor dat **verschillende stemmen gehoord worden** en nieuwe ideeën een plaats krijgen.
- Eigenschappen die op dit moment al binnen de norm passen en voor meer **verbondenheid** kunnen zorgen.

Voorbeelden

- Luistermomenten organiseren: kinderen en jongeren actief vragen wat zij belangrijk vinden, ook als hun mening afwijkt van de meerderheid.
- Verantwoordelijkheden delen: jongeren uit de marge kansen geven om iets te organiseren of te leiden, met ondersteuning van de groep.
- Feedbackmomenten inbouwen: regelmatig samen stilstaan bij hoe de groep werkt, en of iedereen zich gehoord en welkom voelt.

Fundamenten

Zijn de dingen die we écht nodig hebben om als groep samen te blijven en verbonden te voelen.

- Ze vormen onze **gezamenlijke basis** — wat ons **typeert** en wat we belangrijk vinden om te **behouden**.

Voorbeelden

- We zijn een jeugdwerking, dus spelen hoort bij wat we doen; we zijn vaak buiten

Actiekaarten

In fase 3 van het spel gaan we over tot actie. We bepalen acties die we kunnen ondernemen om drempels te verlagen voor de persona die je tijdens het spel speelt. Daarvoor hebben we een pakket actiekaarten ontwikkeld, opgebouwd volgens de b's van toegankelijkheid:

- Betaalbaarheid
- Beschikbaarheid
- Bereikbaarheid
- Betrouwbaarheid
- Begrijpbaarheid
- Bruikbaarheid
- Bekendheid

[Meer info](#) over de b's van toegankelijkheid

De uitleg over norm, marge en tussenruimte en de uitleg over drempels, hefbomen en fundamenten vind je ook terug op de **definitiekaarten**. Je kan elke speler een definitiekaart geven als geheugensteuntje tijdens het spel.

Fase 0:

ijsbreker en speluitleg

 Doel ijsbreker: Tijdens een ijsbreker doe je een leuke korte oefening om de sfeer los te krijgen, elkaar te leren kennen en een vertrouwelijke sfeer te creëren. Afhankelijk van de groepsdynamica en de samenstelling van de groep kan je een andere ijsbreker kiezen.

De **speluitleg** kan je doen aan de hand van deze handleiding.

 Duur: 15 minuten

 Vorm: in groep

Inspiratie:

- [Lijstje van ijsbrekers](#)
- [Lijstje van energizers](#)

Benoem bij de start van de sessie **het belang van een veilige ruimte creëren**.

Een veilige ruimte creëer je samen, door:

- Elkaars mening, ervaring en identiteit te respecteren
- Op een verbindende en constructieve manier te praten
- Zit je met iets? Laat het weten tijdens de pauze

Fase 1:

bewustwording

Doel: bewustwording rond norm en marge

Duur: 10 minuten

Vorm: Individueel

Materiaal: spelbord, 3 stapels personakaarten

Doel

In elke groep of organisatie bestaan er tendensen van normering en marginalisering. Dat wil zeggen dat sommige eigenschappen, kenmerken of kwaliteiten in de groep eerder als 'normaal' worden gezien of net eerder als 'uitzondering'. Met dit deel van het spel **creëren** we **bewustzijn** rond wat de **norm** en de **marge** van **groepen** zijn.

Het voordeel van het leren over deze dynamieken is dat ze ons bewust maken van de soms verborgen **uitsluitingsmechanismen** in de groepen waarin we actief zijn. Het model gaat ook voorbij aan de meest expliciete vormen van uitsluiting en geeft ruimte om het te hebben over wat ons samenhoudt en wat ons van elkaar onderscheidt. Inzicht verwerven in deze dynamieken stelt ons in staat om spanningen beter te begrijpen en de marge te zien en te verwelkomen.

Aanpak

Stap 1: persona samenstellen

We starten het spel met het samenstellen van een persona die we de rest van het spel gaan gebruiken als referentie voor reflectie.

Er zijn drie stapels kaarten, **elke speler kiest van elke stapel een kaart**, dit vormt een persona

- Persoonskaart: gezicht en naam
- Persoonlijke eigenschappen: een identiteitskenmerk van de persoon, iets dat die persoon kenmerkt
- Context: een toestand waarin deze persoon is opgegroeid of gesocialiseerd

Stap 2: positie innemen en toelichten

- Het spelbord bestaat uit concentrische cirkels, die de norm en de marge visueel weergeven. De spelleider legt uit wat de verschillende cirkels betekenen (zie eerdere uitleg).
- De spelers **plaatsen hun 'persona' op het spelbord** (in de vorm van een pion of door de naamkaart van de persona op het spelbord te leggen). Ze maken de inschatting of hun persoon eerder veel eigenschappen in de norm of in de marge van hun groep heeft.
- De deelnemers **lichten toe** aan de anderen welke positie ze hebben gekozen en waarom. De facilitator stelt verdiepende vragen.

Rol facilitator

De facilitator...

- geeft uitleg over de identiteitskenmerken op de kaartjes.
- legt het norm/marge model uit en zorgt ervoor dat de deelnemers goed het verschil begrijpen.
- stelt reflectievragen aan de deelnemers.

Reflectievragen

- Waarom hebben jullie voor deze positie gekozen?
- Welke eigenschappen hebben je doen twijfelen? Welke gaven de doorslag?
- Wat is er dan wél norm in jouw groep?
- Is iets de norm als we er aanpassingen voor doen of is iets pas de norm als het de standaard is? (bv. we maken wel een vegetarisch alternatief, maar de standaard is vlees)
- Wat moet dan de standaard zijn?

Fase 2:

drempels, hefbomen en fundamente

Doel: drempels in kaart brengen en norm verbreden

Duur: 15 minuten

Vorm: In groep

Materiaal: spelbord, drempel/hefboomkaarten

Doel

In deze stap gaan we dieper in op de **drempels en hefbomen** die onze personen ervaren. We stellen ons de vraag hoe we ervoor kunnen zorgen dat de norm kan verbreden om de marge te verwelkomen. Tegelijkertijd identificeren we ook welke zaken er zo **fundamenteel** zijn aan onze groep dat we het niet kunnen veranderen.

Aanpak

Stap 1: drempels

Ga terug naar jouw persoon. Wat zijn de drempels die jouw persoon zou kunnen ervaren? Wat zijn de dingen die het gemakkelijker maken voor jouw persoon om deel te zijn van de groep? Hoe kunnen we de norm vergroten zodat er meer eigenschappen van de marge genormaliseerd worden? Wat is daarvoor nodig?

Noteer de drempels, hefbomen en fundamentele kenmerken op de beschrijfbare kaartjes. Deze kaartjes leggen we op het spelbord bij de persona.

- Drempels krijgen een pijltje naar buiten
- hefbomen een pijltje naar binnen
- fundamentele kenmerken geven we een blokje

Vervolgens gaan we in groep in gesprek over de drempels en hefbomen

- Welke drempels zijn er? Hoe kunnen we daar verder ruimte voor maken?
- Wat zijn de hefbomen? Hoe kunnen we daar verder ruimte voor maken?
- Hoe kunnen we de norm verbreden?
- Wat houdt onze groep samen? Wat zijn de dingen die zo fundamenteel (visie, waarden,...) zijn dat we ze niet willen veranderen?* Waarom, welke gevolgen heeft dat?

Rol facilitator

- Uitleg geven over wat het betekent om de norm te vergroten, over wat hefbomen, drempels en fundamentele kenmerken zijn.
- Helpen om drempels en hefbomen te identificeren.
- Kritische vragen stellen
- Bewaken dat de 'fundamentele kenmerken' geen uitsluitingsmechanismen worden.

Fase 3: wat nu? Actie!

Doel: overgaan tot actie en deze acties concreet formuleren

Duur: 15 minuten

Vorm: Per twee of per vier

Materiaal: actiekaarten

Doel

In deze fase gaan we over tot het tastbaar en concreet maken van de noden van jouw persoon. We stellen onszelf de vraag **hoe we de norm-cirkel kunnen verbreden**.

Toegankelijkheid is nooit gemakkelijk. **Er is geen 'one size fits all' oplossing** en verandering vraagt tijd, energie en systemische verandering. Het systeem waarin we leven is immers grotendeels gebouwd op maat van witte, cis-hetero mannen (en in beperktere mate vrouwen) zonder beperking. Als groepen en verenigingen zijn we hier niet immuun voor, veel van de maatschappelijke tendensen en machtsverschillen zijn ook zichtbaar in onze eigen werking. Je hier bewust van zijn en de verantwoordelijkheid nemen om daar verandering in te brengen is een eerste stap naar meer toegankelijkheid.

In deze stap proberen we die **veranderingen te concretiseren**. Er zal wellicht meer nodig zijn dan wat we vandaag kunnen bedenken, daarvoor is goed luisteren, kijken en verschillende perspectieven verwelkomen erg belangrijk.

Aanpak

Norm verbreden

De spelers gaan in groepjes van twee tot vier personen **op zoek naar manieren om de norm te verbreden**. Ter inspiratie kunnen ze de stapel actiekaarten gebruiken. Spelers mogen ook zelf acties bedenken.

Dat kan door:

- Een concrete kleine aanpassing voor te stellen om tegemoet te komen aan een drempel
- Een concrete kleine aanpassing voor te stellen om een hefboom te gebruiken
- Een langere termijn verandering voor te stellen om de norm te verbreden

Koppel de acties terug in grote groep.

Rol facilitator

- Goede uitleg geven over macht, verantwoordelijkheid vs schuld en privilege
- Voldoende benadrukken dat het niet enkel om 'quick wins' gaat maar ook mentaliteit in de groep, cultuur, welke dynamieken zijn er, hoe daarmee aan de slag gaan

Fase 4:

Afronding

Doel: luisteren naar de bevinding van de spelers

Duur: 15 minuten

Vorm: In groep

Aanpak

Als facilitator kan je de spelers een aantal vragen stellen.

Afhankelijk van de dynamiek van de groep kan je kiezen op welke manier je dit doet. Zo kan je kiezen voor een groepsgesprek of kan je de spelers hun bevinding laten opschrijven.

- Wat vonden ze ervan?
- Wat viel op?
- Wat nemen jullie mee?

Tips en verdieping

- Verdiepende tips rond B's van toegankelijkheid
- Omgaan met weerstand tijdens een vorming
- Toolkit inclusieve communicatie
- Inclusieve woordenlijst
- Aangepast spelmateriaal en ook hier en hier en hier ook nog
- tips, tricks en good practices inclusief jeugdwerk
- Tips en tools rond werken met jonge nieuwkomers

Vragen?

Die zijn altijd welkom! Neem contact met ons op via inclusiemakelaar@oranje.be en info@bataljong.be

Meer info vind je via bataljong.be en inclusiemakelaar.be

De cirkels

van het spelbord

De norm

is wat ons verbindt, het houdt de groep bij elkaar.

- Het zijn de **gewoonten** en **eigenschappen** die de meeste mensen belangrijk vinden.
- bepaalt **hoe de groep samenwerkt** en met elkaar praat.
- zorgt ervoor dat de groep **één geheel** vormt in plaats van losse individuen.

Hoe merk je dat persoonseigenschappen overeenstemmen met eigenschappen van de groep?

- Deze mensen voelen zich vaak op hun gemak, nemen vaker het woord en krijgen sneller verantwoordelijkheden.
- spreken vaak in 'we denken allemaal dat', 'iedereen weet dat' 'dit is normaal' 'dit is niet gepast'
- merken niet altijd op dat sommige mensen andere ervaringen of overtuigingen hebben dan zichzelf.

De marge

is de rand van groep, waar minder invloed maar meer vrijheid en vernieuwing zit.

- In de marge staan mensen of ideeën die eigenschappen hebben die **anders zijn dan wat de meeste als normaal beschouwen**.
- In de marge ligt het **groeipotentieel** van de groep, omdat daar nieuwe perspectieven en manieren van denken aanwezig zijn.

Hoe merk je dat persoonseigenschappen overeenstemmen met eigenschappen van de groep

- Deze mensen voelen zich vaak niet volledig opgenomen, krijgen minder invloed en kunnen zich geïsoleerd voelen.
- Een deel van hun identiteit 'aan de deur' achterlaten om in de groep te passen
- (Het gevoel hebben dat ze) niet opgenomen worden in de besluitvorming
- Werk doen dat ondergewaardeerd wordt, niet opgemerkt wordt door anderen, of helemaal geen werk aannemen
- Het vertrouwen in de groep verliezen
- Zich geïsoleerd voelen en niet naar geluisterd worden
- Mening uit die 'irrelevant' of 'schandalig' lijken voor de norm.

De tussenruimte

Het is niet altijd super duidelijk of een eigenschap eerder in de marge of de norm ligt. Sommige eigenschappen worden misschien al verwelkomd in de groep, maar soms toch ook nog vergeten. Bij andere eigenschappen is hun positie **afhankelijk van het moment, de groepssamenstelling van die dag of de sfeer in de groep**.

Voorbeeld

In een bepaalde groep is 'vlees eten' de norm. Omdat er iemand is die vegan is, worden er vegan alternatieven voorzien. Er wordt dus wel rekening gehouden met vegan eters, maar vegan is niet de norm. Anderszijds is het ook niet de marge aangezien er bewust acties worden ondernomen om vegan eten te voorzien.

De cirkels

van het spelbord

De norm

is wat ons verbindt, het houdt de groep bij elkaar.

- Het zijn de **gewoonten** en **eigenschappen** die de meeste mensen belangrijk vinden.
- bepaalt **hoe de groep samenwerkt** en met elkaar praat.
- zorgt ervoor dat de groep **één geheel** vormt in plaats van losse individuen.

Hoe merk je dat persoonseigenschappen overeenstemmen met eigenschappen van de groep?

- Deze mensen voelen zich vaak op hun gemak, nemen vaker het woord en krijgen sneller verantwoordelijkheden.
- spreken vaak in 'we denken allemaal dat', 'iedereen weet dat' 'dit is normaal' 'dit is niet gepast'
- merken niet altijd op dat sommige mensen andere ervaringen of overtuigingen hebben dan zichzelf.

De marge

is de rand van groep, waar minder invloed maar meer vrijheid en vernieuwing zit.

- In de marge staan mensen of ideeën die eigenschappen hebben die **anders zijn dan wat de meeste als normaal beschouwen**.
- In de marge ligt het **groeipotentieel** van de groep, omdat daar nieuwe perspectieven en manieren van denken aanwezig zijn.

Hoe merk je dat persoonseigenschappen overeenstemmen met eigenschappen van de groep

- Deze mensen voelen zich vaak niet volledig opgenomen, krijgen minder invloed en kunnen zich geïsoleerd voelen.
- Een deel van hun identiteit 'aan de deur' achterlaten om in de groep te passen
- (Het gevoel hebben dat ze) niet opgenomen worden in de besluitvorming
- Werk doen dat ondergewaardeerd wordt, niet opgemerkt wordt door anderen, of helemaal geen werk aannemen
- Het vertrouwen in de groep verliezen
- Zich geïsoleerd voelen en niet naar geluisterd worden
- Mening uit die 'irrelevant' of 'schandalig' lijken voor de norm.

De tussenruimte

Het is niet altijd super duidelijk of een eigenschap eerder in de marge of de norm ligt. Sommige eigenschappen worden misschien al verwelkomd in de groep, maar soms toch ook nog vergeten. Bij andere eigenschappen is hun positie **afhankelijk van het moment, de groepssamenstelling van die dag of de sfeer in de groep**.

Voorbeeld

In een bepaalde groep is 'vlees eten' de norm. Omdat er iemand is die vegan is, worden er vegan alternatieven voorzien. Er wordt dus wel rekening gehouden met vegan eters, maar vegan is niet de norm. Anderszijds is het ook niet de marge aangezien er bewust acties worden ondernomen om vegan eten te voorzien.

Wat zijn...

Drempels

zorgt voor minder ruimte voor nieuwe stemmen of andere manieren van denken.

- Drempels zijn de dingen die het **moeilijk maken** om mensen of ideeën uit de marge echt te verwelkomen.
- Ze kunnen te maken hebben met **gewoontes, vooroordelen of regels** die niet ter discussie staan. Daardoor blijft de groep vaak werken zoals altijd en is er **minder ruimte voor nieuwe stemmen of andere manieren** van denken.

Voorbeelden

- Onze ruimte is niet aangepast om iemand met een fysieke beperking comfortabel te ontvangen.
- We vinden het moeilijk om in te schatten wat een persoon die moslim is nodig heeft.
- Veel van onze deelnemers hebben nog nooit die/hun voornaamwoorden gebruikt.

Hefbomen

zijn de dingen die helpen om de afstand tussen de norm en de marge kleiner te maken.

- Ze zorgen ervoor dat **verschillende stemmen gehoord** worden en **nieuwe ideeën een plaats krijgen**.
- Eigenschappen die op dit moment al binnen de norm passen en voor meer **verbondenheid** kunnen zorgen.

Voorbeelden

- kinderen zitten in dezelfde leeftijdsgroep, zijn graag creatief bezig, er zijn gedeelde eigenschappen tussen kinderen.
- Luistermomenten organiseren: kinderen en jongeren actief vragen wat zij belangrijk vinden, ook als hun mening afwijkt van de meerderheid.
- Verantwoordelijkheden delen: jongeren uit de marge kansen geven om iets te organiseren of te leiden, met ondersteuning van de groep.
- Feedbackmomenten inbouwen: regelmatig samen stilstaan bij hoe de groep werkt, en of iedereen zich gehoord en welkom voelt.

Fundamenten

zijn de dingen die we écht nodig hebben om als groep samen te blijven en verbonden te voelen.

- Ze vormen onze **gezamenlijke basis** — wat ons **typeert** en wat we belangrijk vinden om te **behouden**.

Voorbeelden

- We zijn een jeugdwerking, dus spelen hoort bij wat we doen; we zijn vaak buiten

Wat zijn...

Drempels

zorgt voor minder ruimte voor nieuwe stemmen of andere manieren van denken.

- Drempels zijn de dingen die het **moeilijk maken** om mensen of ideeën uit de marge echt te verwelkomen.
- Ze kunnen te maken hebben met **gewoontes, vooroordelen of regels** die niet ter discussie staan. Daardoor blijft de groep vaak werken zoals altijd en is er **minder ruimte voor nieuwe stemmen of andere manieren** van denken.

Voorbeelden

- Onze ruimte is niet aangepast om iemand met een fysieke beperking comfortabel te ontvangen.
- We vinden het moeilijk om in te schatten wat een persoon die moslim is nodig heeft.
- Veel van onze deelnemers hebben nog nooit die/hun voornaamwoorden gebruikt.

Hefbomen

zijn de dingen die helpen om de afstand tussen de norm en de marge kleiner te maken.

- Ze zorgen ervoor dat **verschillende stemmen gehoord** worden en **nieuwe ideeën een plaats krijgen**.
- Eigenschappen die op dit moment al binnen de norm passen en voor meer **verbondenheid** kunnen zorgen.

Voorbeelden

- kinderen zitten in dezelfde leeftijdsgroep, zijn graag creatief bezig, er zijn gedeelde eigenschappen tussen kinderen.
- Luistermomenten organiseren: kinderen en jongeren actief vragen wat zij belangrijk vinden, ook als hun mening afwijkt van de meerderheid.
- Verantwoordelijkheden delen: jongeren uit de marge kansen geven om iets te organiseren of te leiden, met ondersteuning van de groep.
- Feedbackmomenten inbouwen: regelmatig samen stilstaan bij hoe de groep werkt, en of iedereen zich gehoord en welkom voelt.

Fundamenten

zijn de dingen die we écht nodig hebben om als groep samen te blijven en verbonden te voelen.

- Ze vormen onze **gezamenlijke basis** — wat ons **typeert** en wat we belangrijk vinden om te **behouden**.

Voorbeelden

- We zijn een jeugdwerking, dus spelen hoort bij wat we doen; we zijn vaak buiten

NAAM

NAAM

NAAM

NAAM

NAAM

NAAM

NAAM

NAAM

NAAM

Mies

NAAM

Abel

NAAM

Jonas

NAAM

Mohammed

NAAM

Pearl

NAAM

Liliana

NAAM

Ari

NAAM

Billy

NAAM

NAAM

NAAM

NAAM

NAAM

NAAM

NAAM

NAAM

NAAM

Sam

NAAM

Amina

NAAM

Noa

NAAM

Zora

NAAM

Damien

NAAM

Meryem

NAAM

Ayaz

NAAM

Nia

INFO

INFO

INFO

INFO

INFO

INFO

INFO

INFO

INFO

- Leeft zich graag uit
- Drinkt niet
- Is genderqueer
- Voelt zich niet thuis binnen de binaire genderidentiteiten en genderrollen, en past niet in een vast genderhokje.
- Heeft nood aan genderneutrale plekken en ruimtes

INFO

- Heeft autismespectrumstoornis
- Heeft nood aan
 - Voorspelbaarheid,
 - Duidelijke structuur en afspraken
 - Visuele informatie
 - Een stille ruimte of snoezelruimte
- Contact leggen met anderen is niet makkelijk

INFO

- Voelt zich op zijn best in een rustige en vertrouwde omgeving.
- Is introvert en houdt van alleen zijn
- Voelt zich snel uitgeput na sociale interacties
- Geeft de voorkeur aan één-op-één gesprekken boven grote groep
- Heeft soms moeite om zich uit te drukken in sociale situaties.

INFO

- Doet altijd enthousiast mee
- Is Nederlands aan het leren.
- Als het te snel gaat, is het moeilijk om de uitleg te volgen.
- Heeft nood aan:
 - Visuele ondersteuning bij een lange uitleg
 - Duidelijke taal

INFO

- Vluchtte op vroege leeftijd uit het thuisland en heeft daar nog familie wonen.
- Volgt het nieuws en is somber wanneer er negatieve berichten komen uit het thuisland.
- Doet enthousiast mee met activiteiten.
- Heeft nood aan:
 - Mogelijkheid om te bellen met familie
 - Begrip

INFO

- Geniet enorm van contact met leeftijdsgenoten, en doet actief mee
- Kwam vorig jaar toe in België zonder ouders.
- Heeft een voogd in België en helpt bij praktische zaken.
- Kan niet altijd aanwezig zijn of zegt soms last-minute af door belangrijke afspraken

INFO

- Is heel vrolijk
- Heeft een motorische beperking
- Stapt moeilijk, maakt voor lange afstanden gebruik van een rolwagen
- Heeft moeite met hulp vragen, wil geen last zijn voor anderen

INFO

- Heeft het syndroom van Down.
- Spreekt met ondersteuning van gebaren
- Gaat onder begeleiding naar het toilet
- Bij het eten hulp nodig om het vlees te snijden en heeft aanmoediging nodig om alles op te eten
- Begrijpt het spel niet altijd en kan daardoor soms kwaad worden tijdens het spel

INFO

INFO

INFO

INFO

INFO

INFO

INFO

INFO

INFO

- Heeft autismespectrumstoornis en een lichte verstandelijke beperking
- Kan simpele opdrachten opvolgen, maar spelletjes zijn moeilijk
- Fladdert graag rond
- Heeft nood aan structuur
- Veranderingen zijn moeilijk

INFO

- Speelt graag alleen
- Heeft een gedragsstoornis
- Kan heel kwaad worden over kleine zaken
- Heeft iemand nodig om samen de boosheid onder controle te kunnen houden

INFO

- Heeft een matige verstandelijke handicap en epilepsie
- Heeft niet vaak epilepsie aanvallen, de ouders geven de medicatie wel altijd mee voor noodgevallen
- Heeft individuele begeleiding nodig.
- Schat geen gevaar in en loopt soms weg
- Kan basisbehoeften duidelijk maken met gebaren (SMOG)

INFO

- Heeft een ernstige meervoudige handicap
- Zit in een rolwagen
- Is nog niet zindelijk. Om de pampers te ververset ben je best met twee
- Eet niet zelfstandig
- Heeft een allergie voor gluten, en moet dus een dieetmaaltijd krijgen.
- Geniet zichtbaar van de aanwezigheid van andere kinderen, en houdt van muziek en beweging rondom zich.

INFO

- Heeft ADHD en een lichte verstandelijke handicap
- Komt elke dag vol enthousiasme toe en laat dit verbaal ook horen
- Kan ruw zijn in een spel en komt al eens in ruzie met andere kinderen
- Begrijpt niet waarom anderen soms niet willen samenspelen
- Kan kwaad worden en scheldwoorden roepen
- Laat hulp niet altijd toe en durft te schoppen

INFO

- Heeft een chronische ziekte
- Heeft sondevoeding
- De ouders vragen altijd een overleg voor het kamp begint

INFO

- Is een buitenmens en voelt zich verbonden met de natuur
- Eet veganistisch
- Neemt zelfgemaakte snacks mee en fruit mee, en deelt graag met vrienden.
- Krijgt soms vragen of opmerkingen over eetgewoonten maar geeft altijd antwoord op vragen.

INFO

- Is non-binair en identificeert zich niet als man of vrouw
- Gebruikt een andere naam en geslacht dan op de identiteitskaart.
- Vindt het belangrijk om met die/hun aangesproken te worden

INFO

INFO

INFO

INFO

INFO

INFO

INFO

INFO

INFO

- Is geboren in België, de grootouders komen uit Turkije.
- Is tweetalig
- Hecht veel belang aan tradities, eetgewoontes, ramadan, feestdagen en culturele waarden.
- Voelt zich deel van de samenleving maar krijgt soms vragen over cultuur, tradities en achtergrond.

INFO

- Is transgender
- Heeft een naam en voornaamwoorden gekozen die beter bij de identiteit passen en voelt zich gelukkig wanneer anderen deze respecteren.

INFO

- Worstelt met de seksuele geaardheid en vindt het moeilijk om daarover te praten
- Is onzeker en kan zich daardoor soms afzonderen van de groep
- Is op zoek naar rolmodellen

INFO

- Leeft met een psychische kwetsbaarheid.
- Kan moeite hebben met emoties, sociale interacties of stressvolle situaties.
- Kan zich angstig of depressief voelen
- Heeft een laag zelfbeeld

INFO

- Is religieus opgevoegd
- Hecht belang aan rituelen vanuit het geloof zoals gebedsmomenten en eetgewoontes

INFO

- Heeft veel vrienden
- heeft het moeilijk met autoriteitsfiguren
- Heeft interesse in technologie

INFO

- Heeft een open houding tov anderen en is altijd bereid om te helpen waar nodig.

INFO

CONTEXT

CONTEXT

CONTEXT

CONTEXT

CONTEXT

CONTEXT

CONTEXT

CONTEXT

CONTEXT

- De ouders hebben geen auto en zijn afhankelijk van anderen om hun kinderen te brengen naar de werking.

CONTEXT

- Thuis is er veel aandacht voor zorgen voor elkaar, praten over je emoties en gedachten.
- Ouders proberen alles bespreekbaar te maken en zijn bereid om te praten en mee te denken bij zaken die minder goed zouden lopen.

CONTEXT

- De vader kampt met een alcoholverslaving
- Kan niet goed om met dronken mensen
- Thuis wordt vaak luide en harde taal gebruikt.

CONTEXT

- Ouders werken onregelmatige uren
- Brengt veel tijd alleen door
- Weinig ouderlijke betrokkenheid bij school of hobby's.

CONTEXT

- Het gezin hecht veel belang aan het geloof en volgt de Koran strikt
- Elk gezinslid volgt lessen leer in de Islam, er wordt thuis dagelijks gebeden.

CONTEXT

- Komt uit een gezin met financiële moeilijkheden.
- Heeft niet altijd het juiste materiaal of kleding om deel te nemen aan activiteiten.
- Is creatief in het vinden van oplossingen, zoals tweedehands spullen gebruiken of alternatieve manieren bedenken om toch mee te doen.
- Voelt soms schaamte of onzekerheid over de financiële situatie thuis.

CONTEXT

- Heeft geen eigen kamer en deelt een kleine woonruimte met meerdere gezinsleden.
- Heeft weinig privacy en moet vaak een rustige plek zoeken om huiswerk te maken.
- Heeft geleerd om zich flexibel op te stellen en zich aan te passen aan anderen.

CONTEXT

- Er is sprake van een echtscheiding en de jongere pendelt tussen beide ouders.
- Vergeet dingen bij de andere ouder en heeft daardoor vaak niet alle nodige zaken bij.
- Heeft moeite met stabiliteit en voelt zich nergens helemaal thuis.

CONTEXT

CONTEXT

CONTEXT

CONTEXT

CONTEXT

CONTEXT

CONTEXT

CONTEXT

CONTEXT

- Ouders niet zo aanwezig. Heeft een oudere broer of zus die als rolmodel fungeert.
- Kijkt op naar de broer/zus en volgt diens gedrag en keuzes.
- Kan zich onzeker voelen als die zich vergeleken voelt met de oudere broer/zus.
- Beschermend over anderen die dicht bij zich staan.

CONTEXT

- Ouders werken vaak en lang, er is weinig structuur thuis en er zijn niet veel regels.
- Reageert sterk op beperkingen en grenzen die in een groep worden opgelegd.

CONTEXT

- Heeft veel verantwoordelijkheid thuis, bijvoorbeeld door zorg te dragen voor jongere broertjes en zusjes.
- Heeft weinig tijd voor ontspanning en voelt zich soms overbelast.
- Voelt zich soms volwassener dan leeftijdsgenoten.
- Kan moeilijk 'nee' zeggen tegen extra verantwoordelijkheden.

CONTEXT

- Wordt gepest op school en vermijdt sociale situaties.
- Voelt zich snel onveilig en is vaak gespannen.
- Zoekt steun en veiligheid bij volwassenen

CONTEXT

- Woont in een opvangcentrum. Het is daar vaak heel druk en luid omdat er veel verschillende mensen samenwonen. Buiten het opvangcentrum
- Ondersteunt de ouders vaak bij de asielprocedure

CONTEXT

- De ouders hebben geen computer en zijn niet bereikbaar via mail.

CONTEXT

- Ouders zijn Nederlands aan het leren, kind moet vaak vertalen voor de ouders
- Is heel goed in talen: spreekt vloeiend Nederlands en Frans.
- Heeft thuis veel verantwoordelijkheid

CONTEXT

- Heeft twee moeders

CONTEXT

CONTEXT

CONTEXT

CONTEXT

CONTEXT

CONTEXT

CONTEXT

CONTEXT

CONTEXT

- Heeft een ouder die trans is
- Ouders zijn samen
- Heeft weinig contact met de grootouders

CONTEXT

- Woont in een leefgroep

CONTEXT

- woont in een pleeggezin
- Heeft een goede band met de vader, ze zien elkaar elke woensdag.
- Ziet het pleeggezin als uitgebreide familie
- Kan soms niet naar activiteiten komen als die bij de mama op bezoek gaat

CONTEXT

- Woont in de stad, veel vrijheid, openminded gezin die initiatieven steunen rond inclusie en dus willen dat hun kind naar inclusieve werking gaat of verwacht van de jeugdbeweging dat ze daar bewust mee omgaan

CONTEXT

- Woont op het platteland
- Komt bij het opgroeien niet veel in contact met diversiteit

CONTEXT

CONTEXT

CONTEXT

**DREMPEL/
HEFBOOM**

**DREMPEL/
HEFBOOM**

**DREMPEL/
HEFBOOM**

**DREMPEL/
HEFBOOM**

**DREMPEL/
HEFBOOM**

**DREMPEL/
HEFBOOM**

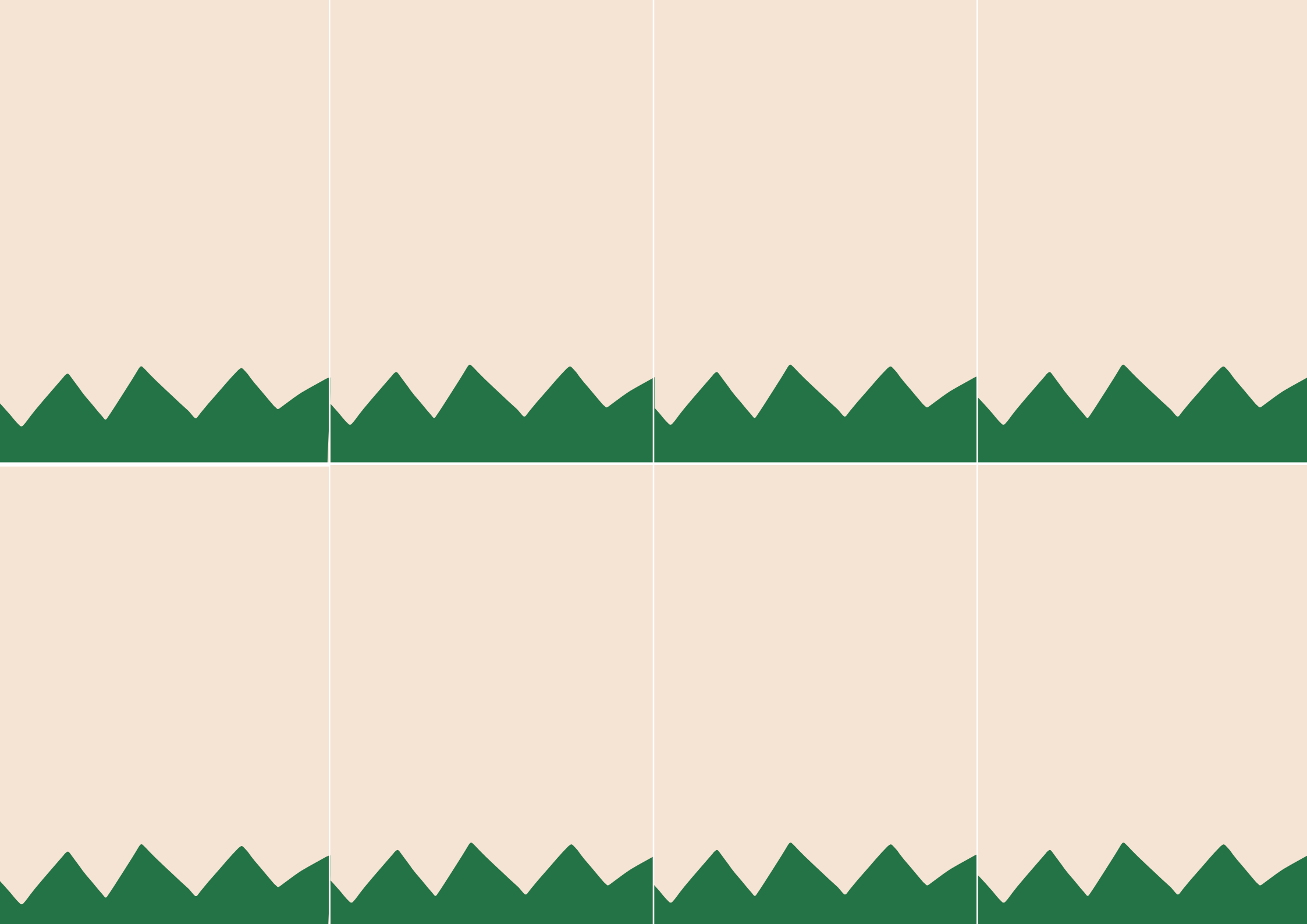

**DREMPEL/
HEFBOOM**

**DREMPEL/
HEFBOOM**

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

Afbetalingsplan

Biedt de mogelijkheid tot een afbetalingsplan aan binnen je werking.

Een afbetalingsplan **spreidt de kost** van het jaarlijkse lidgeld, een kamp of activiteit **over een langere periode**.

Op die manier kan de kost gespreid worden over meerdere maanden zodat dit **financieel haalbaar wordt voor gezinnen met een kleiner budget**.

Verschillende tarieven

Voorzie **prijscategorieën** waarbij deelnemers zelf kunnen kiezen onder welke categorie ze vallen. Denk hierbij aan een **sociaal tarief** (een lagere kostprijs), **standaard tarief**, **gezinstarief** (korting voor grote gezinnen) en **solidariteitstarief**.

Een solidariteitstarief bestaat uit het **standaard tarief + een extra bijdrage**. Deze extra bijdrage kan gebruikt worden om het verschil tussen het standaard en het sociaal tarief te compenseren.

Je kan deze werkwijze toepassen voor het lidgeld, kampgeld of voor activiteiten.

Kortingen

Werk je gemeente/stad met een **Uitpas**? Dan kunnen gezinnen met een kansentarief goedkoper deelnemen aan vrijetijdsactiviteiten.

Informeer ouders/voogd over de **tussenkomst** van de **mutualiteiten** of **gemeente** bij lidgeld.

Sommige koepelorganisaties hebben een **solidariteitskas** waar je vereniging gebruik kan van maken.

Via **iedereen verdient vakantie** en **rap-op-stap** kan je uitstappen aan kortingstarief boeken voor gezinnen met een beperkt budget.

Verborgen kosten

Wees je bewust van **verborgen kosten** zoals aangepaste schoenen of kledij, een slaapzak, lunchbox etc.

Je kan deze verborgen kosten vermijden of opvangen door beroep te doen op een **uitleendienst**, door **tweedehands materiaal** aan te bieden en kleding **niet verplicht** te maken.

Toch extra kosten? Communiceer dit lang genoeg op voorhand.

Tweedehandswinkel

Werk jeugdwerking met een uniform? Wees je bewust dat een uniform best wat kost.

Organiseer een **inzamelpunt** of **inzamelmoment** voor tweedehandsuniformen, -kledij of kampmateriaal. Ook verloren voorwerpen die lange tijd blijven liggen kan je recupereren. Was alles proper en zet een paar keer per jaar een **tweedehandswinkel** op.

Creëer een **veilige omgeving** rondom de tweedehandswinkel. Iets tweedehands kopen is niet beschamend, integendeel, het is ecologisch.

Prijzen onder de loep

Neem de prijzen even onder de loep en bereken hoeveel een activiteit of een lidmaatschap van een jaar kost. Zorg dat je als werking uit te kosten geraakt, maar vraag niet onnodig extra geld.

Probeer zoveel mogelijk activiteiten **gratis** aan te bieden. Zo schakel je de financiële drempel uit. Indien dit niet lukt kan je bekijken of je een activiteit voor een bepaalde doelgroep gratis kan maken.

Voor dure uitstappen kan je de piste van een **sponsor** verkennen.

Materiaal

Je hoeft als jeugdwerking niet alles zelf aan te kopen. Bekijk met omliggende jeugdwerking of je **samen** in materiaal kan **investeren** zoals tenten of ander kampmateriaal.

Voor duur materiaal kan je beroep doen op **uitleendiensten** bij je gemeente, provincie, koepelorganisatie of spel-o-theek.

Doe jaarlijks een **oproep** tot materiaal binnen het netwerk van je vereniging, je buurt of omliggende winkels.

Financiële actie

Zet een financiële actie op om bepaalde activiteiten, weekends of je kamp te financieren. Dit kan vb door een verkoop in je dorp te organiseren of een carwash op te zetten.

Organiseer je **financiële actie niet enkel voor de leden van je werking**. Een ouder/voogd kan zich onrechtstreeks verplicht voelen om bij te dragen, ook al is dit een drempel.

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

✓ Beschikbaarheid

Inschrijfsysteem (1)

Voorzie voor uitstappen geen inschrijving op voorhand of doe een combinatie waarbij je **zowel ter plaatse kan inschrijven als vooraf**.

Dit verlaagt de administratieve drempel voor gezinnen die moeilijkheden ervaren bij het vooraf inschrijven door technologische, taalkundige of communicatieve redenen.

✓ Beschikbaarheid

Inschrijfsysteem (2)

Werken jullie met een online inschrijfsysteem? Zorg dan dat er daarnaast ook een **laagdrempelig alternatief inschrijfsysteem** is. Niet iedereen heeft immers toegang tot een computer of een internetverbinding.

Je kan werken met een inschrijfdag, op afspraak, met een huisbezoek of een papieren formulier.

✓ Beschikbaarheid

Financiële discretie bij inschrijven

Informeer ouders/voogd op voorhand over de mogelijkheden tot kortingstarieven (voor specifieke doelgroepen).

Werk discreet en stel een vast **aanspreekpunt** binnen je ploeg aan die gezinnen die het nodig hebben ondersteunt. Maak duidelijk dat een huisbezoek of een afspraak met het aanspreekpunt ten allen tijde mogelijk is.

Maak een **heldere lijst op van te verwachten kosten** en communiceer die **tijdig** naar ouder(s)/voogd. Maak een onderscheid tussen verplichte en niet-verplichte kosten.

✓ Beschikbaarheid

Beschikbare informatie

Zorg dat info altijd via **meerdere kanalen** beschikbaar is. Zowel online op een website, als via sociale media of op papier.

Ook **QR codes** kunnen een drempel vormen, omdat niet iedereen beschikt over een geschikt toestel om de informatie die er achter zit te bereiken.

✓ Beschikbaarheid

Een warm onthaal

Je welkom voelen is belangrijk, het zorgt ervoor dat je de ruimte voelt om jezelf te zijn en om vragen te stellen.

Werk met je team een **stappenplan** uit: waar kan je allemaal op letten? Denk na over op een laagdrempelige manier aanwezig zijn, aanspreekbaar zijn, zelf een praatje doen met ouders,...

🏠 Betaalbaarheid

Betaalmogelijkheden

Op welke manier kunnen mensen betalen in je vereniging? Voorzie meerdere betaalmogelijkheden: cash, payconiq, overschrijving achteraf,...

✓ Beschikbaarheid

Ontmoetingsmomenten

Voorzie voldoende ontmoetingsmomenten waarop ouders/voogd/familie en vrienden in gesprek kunnen gaan en jullie beter kunnen leren kennen. Met dit soort momenten bouw je een vertrouwensband op.

Denk maar aan

- Een fysiek inschrijfmoment aan het begin van het jaar,
- Huisbezoeken bij kampen
- Informele ontmoetingsmomenten tijdens het jaar.

📍 Bereikbaarheid

Afspreekplek

Spreek voor activiteiten af op een goed bereikbare plek die makkelijk bereikbaar is met het openbaar vervoer, de fiets en de auto.

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

 Bereikbaarheid

Parkeermogelijkheid

Zorg voor voldoende parkeermogelijkheden voor **auto en fiets** op de afspreekplek.

Voorzie ook parkeerplaatsen dichtbij de ingang of activiteit voorbehouden voor mensen met een **blauwe kaart** of mensen die **minder mobiel** zijn.

 Bereikbaarheid

Visueel verhaal

Werk een visueel verhaal uit waarin je stap voor stap (de toegang tot) je locatie in beeld brengt.

Een visueel verhaal bevat info over:

- de **weg** naar je locatie
- de **toegankelijkheid** van de locatie
- hoe je **binnengeraakt** en de stappen die je mogelijks moet doorlopen om deel te nemen aan de activiteit (aanmelden, ticket scannen, bagage afgeven,...)
- waar alle **voorzieningen** zoals toiletten etc te vinden zijn

 Bereikbaarheid

Rolstoelvriendelijke locatie

Doe eens de check hoe rolstoeltoegankelijk je locatie is. Ontleen een rolstoel en laat een animator gedurende de hele dag of activiteit gebruikmaken van deze rolstoel. Op deze manier krijg je een goed overzicht van welke drempels er zijn en kan je werken aan oplossingen om ze weg te werken.

 Bereikbaarheid

Veilige omgeving

Doe eens de check: hoe veilig is de speelomgeving? Zorg ervoor dat iedereen zich **zelfstandig en veilig** binnen de locatie kan bewegen. Welke obstakels zijn er die zorgen voor onveilige situaties? Breng deze obstakels in kaart en zoek naar oplossingen die voor een veiligere omgeving kunnen zorgen.

 Betaalbaarheid

Sponsors

Ga op zoek naar sponsors om de prijs van de activiteiten voor deelnemers goedkoper te maken. Je kan dit voor je structurele werking doen of specifiek in functie van een duurdere activiteit of een kamp.

Denk na wat de sponsors in ruil voor hun sponsoring krijgen: hun logo op jullie website, een gratis kaart voor het jaarlijkse eefestijn etc.

 Beschikbaarheid

QR codes

Werken met QR-codes lijkt handig maar is niet zo evident. Niet iedereen heeft immers het juiste toestel of een internetverbinding ter beschikking om de QR code te scannen. Zorg dus dat je informatie ook altijd op een andere manier beschikbaar is.

 Betrouwbaarheid

De visie van je werking

Bespreek de visie en missie van je vereniging. Is deze open en toegankelijk voor iedereen? Voelt iedereen zich comfortabel?

 Betrouwbaarheid

Vertrouwenspersoon

Voorzie een vertrouwenspersoon op je evenement of in je vereniging op elke activiteit zodat iedereen zich comfortabel voelt om iets te melden bij een vertrouwenspersoon als dat nodig is.

Communiceer over wie deze vertrouwenspersoon is en herhaal dit voldoende, zodat mensen weten bij wie ze terecht kunnen.

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

Mentale veiligheid

Maak duidelijk dat iedereen welkom is in je werking. Doe dit via je website of in de werking zelf.

Hang flyers, posters op over jullie (mentale) veiligheidspolicy in elk toilet en op zichtbare plaatsen op je locatie die deelnemers kunnen doornemen.

Een mentale veiligheidspolicy kan gaan over de waarden van je werking, wat wel en niet getolereerd wordt en hoe je omgaat met niet-getolereerd gedrag.

Onthaalbrochure

Maak een onthaalbrochure voor nieuwe leden waarin je alle belangrijke informatie over je werking verzameld. Voorzie ook een momentje waarop je samen met een ouder de brochure doorloopt, zodat je eventuele vragen kan opvangen.

Speelfiche

Het kan nuttig zijn om speelfiches te voorzien voor kinderen die ondersteuningsnoden hebben. Een speelfiche kan je samen met ouders invullen.

Een speelfiche bevat informatie over:

- De speelvoorkeuren
- Mogelijke triggers voor storend gedrag
- Tips rond structuur, taal en zorg
- ondersteuningsnoden

Zorg dat de info uit de speelfiche ook voldoende gedeeld is met de animatoren die hiervan op de hoogte moeten zijn.

Toegankelijke taal

Heldere en eenvoudige taal is voor iedereen begrijpbaar. Vermijd vakjargon en afkortingen.

Maak je zinnen niet te lang, kies eerder voor korte zinnen dan voor lange zinnen met bijzinnen. Dat leest vlotter.

Wil je testen of de taal toegankelijk is? Laat je info eens lezen door iemand die buiten je werking staat. Zo kom je snel tot tips.

Visuele communicatie

Gebruik iconen en foto's ter ondersteuning van je tekst. Dit zorgt voor herkenbaarheid en structuur en zorgt ervoor dat de boodschap langer blijft hangen.

Gebruik een schema, tabel of lijstjes in plaats van uitgeschreven tekst of zoek foto's en iconen die passen bij de inhoud.

Meertaligheid

Ga na of er binnen je werking nood is aan een vertaling van je informatie in andere talen. Ga daarover in gesprek met de gezinnen voor wie dit nuttig kan zijn. Welke info is nodig in een vertaalde versie of hoe kan je zorgen dat ook deze gezinnen de nodige informatie krijgen? Is er nood aan een tolk?

Structuur in je boodschap

Een goed gestructureerde tekst is een tekst die een logische opbouw heeft. Begin met een intro en eindig met een afsluitend stuk. Breng structuur aan door alinea's, hoofdstukken en opsommingen toe te voegen.

Betrek je deelnemers

Zoek de feedback op je werking niet te ver: organiseer momenten waarop je in gesprek gaat met deelnemers en gezinnen over je aanbod en de manier waar op je georganiseerd bent en communiceert. Op deze manier leer je wat best werkt en werk je samen met je achterban aan een werking waar iedereen zich goed bij voelt.

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

Representatie

Stel jezelf de vraag: herkennen je deelnemers zich in het verhaal dat je brengt? Zorg dat je beeldmateriaal en bewoording herkenbaar en representatief is voor de groep die je wil bereiken.

Respectvol communiceren

Scan je communicatie op mogelijks kwetsende of stigmatiserende woorden. Wees je bewust dat je geen stereotype beelden bevestigd in je communicatie, zoals vb. stereotype beelden over mannen of vrouwen.

Breng een positief verhaal, eerder dan tegenstellingen of moeilijkheden te formuleren. Vertrek vanuit de positieve kern van wat je werking is en bouw van daaruit formulering verder op.

Kanalen

Communiqueer via verschillende kanalen over je werking: via sociale media, in whatsappgroepen, via flyers, posters of in een gesprek. Het gebruik van meerdere kanalen zorgt ervoor dat je meer mensen bereikt.

Genderinclusief taalgebruik

Denk na over genderinclusieve bewoording. Probeer je teksten zo te formuleren dat je gendertermen vermijdt. Dat kan door:

- De lezer aan te spreken: gebruik 'je' ipv 'jij.zij'
- Gebruik meervoud
- Gebruik 'een of de' ipv 'zijn of haar'

Time-timer

Ben je op zoek naar een manier om tijd te visualiseren? Dan kan de time-timer daarbij helpen. Een time-timer is een soort van aftelklok. De afteltijd is een gekleurd vlak en verkleint mee met de tijd. Zo kan je zien hoe lang vb een activiteit duurt, hoeveel tijd je in de snoezelruimte kan vertoeven of hoe lang een time-out duurt.

Aanpassingsmogelijkheden voorzien

Er zijn heel wat zaken waarvoor je aangepaste zaken kan voorzien. Speel zittend voetbal, zodat iemand in een rolstoel kan meespelen of koop een uno-spel met braille of een reuzen-kaartenspel aan.

Met kleine aanpassingen aan een spel kan je al snel de spelcontext toegankelijker maken én het geeft je spel een extra dimensie.

Er is heel wat aangepast spelmateriaal te vinden. Koop bij een volgende aankoopronde eens spelmateriaal aan dat inclusiever is.

Snoezelruimte

Een snoezelruimte is een ruimte waar de focus ligt op de zintuigen. Het is een plek waar je tot rust kan komen. Een snoezelruimte heeft gedimpt licht, zachte voorwerpen, rustige muziek. Een snoezelruimte kan vooral nuttig zijn voor kinderen die overprikkeld zijn en nood hebben aan een plek waar ze tot rust kunnen komen.

Time-outplek

Is er op jouw werking een vaste time-outplek? Een time-outplek is een plek waar leden van je werking even naartoe kunnen gaan wanneer afzondering even nodig is door vb boosheid of storend gedrag.

Op een time-outplek staat idealiter niet veel materiaal, het is de bedoeling dat de persoon even op zichzelf kan focussen. Stuur je iemand naar deze plek? Spreek dan duidelijk af voor hoe lang dat is.

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

? Begrijpbaarheid

Inclusiebox

Een inclusiebox is een bundeling van alle aanpassingen die je kan doen op een werking. Van wijsboekjes tot pictoborden, van een snoezelruimte tot methodieken hoe om te gaan met emoties en gedrag.

Zo'n box ter beschikking hebben op je werking kan helpen op momenten dat je merkt dat een aanpassing nodig is.

💬 Begrijpbaarheid

Actiekot

Een actiekot is een ruimte waar leden even hun energie volledig kwijt kunnen. In een actiekot staan geen breekbare dingen, wel zachte kussens, zetels etc. Daar kunnen ze zich even volledig uitleven.

💬 Begrijpbaarheid

Visuele dagstructuur

Hoe ziet een dag eruit, wat kan je op welk moment verwachten, wanneer is er tijd voor een vieruurtje of een drankje? Voorspelbaarheid over de dagstructuur helpt kinderen (met autisme) om de dagindeling beter te begrijpen. Een visuele dagstructuur met iconen en tijdsaanduiding kan daarbij helpen. Zorg dat deze op een zichtbare plaats is opgesteld.

💬 Begrijpbaarheid

Wie is bekwame helper?

Volgens de wetgeving is een bekwame helper iemand die hulp mag bieden bij de verzorging van personen. Een bekwame helper is zelf geen verpleegkundige maar mag bepaalde verpleegkundige handelingen doen omdat ze deze specifieke handeling bij een specifiek persoon op de correcte manier hebben aangeleerd (zoals vb. medicatie toedienen of wondverzorging). Dit kan vb. door een thuisverpleegkundige of dokter van de persoon die deze handeling uitlegt en jou dan bekwaam acht om deze uit te voeren.

Bekijk binnen je werking of er nood is hieraan en wie deze handeling kan uitvoeren.

? Bruikbaarheid

Gemende werking?

Is jouw werking gemend? Ga dan bewust om de manier waarop je bepaalde dingen inricht. Denk bijvoorbeeld op kamp aan het voorzien van een gemengde tent, meisjes en jongenstent, waarbij iedereen mag kiezen waar die zich het meest comfortabel bij voelt.

? Bruikbaarheid

Uren

Zorg ervoor dat de datum en het tijdstip van de activiteit niet te laat worden doorgegeven zodat deelnemers hier rekening mee kunnen houden.

Hou er ook rekening mee dat activiteiten niet te laat gepland worden voor jonge deelnemers.

📌 Bekendheid

Buurt

Werk samen met de buurt waarin je vereniging zit: zowel voor evenementen, activiteiten als voor communicatie. Betrek de buurt in het verspreiden van je aanbod, mond-aan-mond reclame werkt heel goed.

Zorg voor een inloopdag waarbij de buurt kennis kan maken met je werking. Zorg dat je aanwezig bent met een standje op de lokale jaarmarkt.

📌 Bekendheid

Specifieke doelgroepen bereiken

Ga langs bij verenigingen of organisaties in je omgeving die een specifieke doelgroep ondersteunen. Ze kunnen je advies geven om je aanbod bekender te maken of hun jongeren aanmoedigen om deel te nemen.

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

 Betrouwbaarheid

Religieuze feestdagen en gebruiken

Valt je activiteit/evenement tijdens een religieuze feestdag of periode? Hou dan rekening dat je bepaalde extra mogelijkheden voorziet zoals een bidplaats en eten/drinken op een specifiek moment van de dag.

Voorbeelden: Ramadan, Iftar, Suikerfeest, Offerfeest, Kerstmis, Pasen, Vasten, Sjabbat, Chanoeka,...

 Bruikbaarheid

Eten en drinken

Voorzie voldoende eet- en drinkopties voor veganisten, vegetariërs of deelnemers met een allergie. Ook onder culturele gevoeligheden valt de mate van alcohol of de zichtbaarheid hiervan.

 Bruikbaarheid

Kledij

Voorzie geen kledijvoorschriften als je je evenement/activiteit openstelt naar iedereen of voorzie een vage omschrijving waarin iedereen zich comfortabel voelt. Zo is het dragen van 'speelkledij' meer open dan het dragen van een 'uniform'.

 Betrouwbaarheid

Vooroordelen en pesten

Benoem bij het betreden van je evenement/activiteit elke keer opnieuw dat iedereen welkom is en dat pestgedrag, vooroordelen of kwetsende opmerkingen niet worden toegelaten.

 Betrouwbaarheid

Levensbeschouwing

Voorzie een plek en tijd waar kinderen hun godsdienst of cultuur kunnen beleven op je werking.

Bijvoorbeeld: stille ruimte, tijd om te bidden,...

 Beschikbaarheid

Een kennismakingsdag of gratis namiddag

Met een gratis beurt of kennismakingsdag kunnen kinderen kennismaken met jullie werking zonder dat ze hiervoor hoeven te betalen. Op deze manier laat je kinderen de kans om eens te proberen en te zien of jou werking binnen hun interesseveld ligt zonder dat ze hiervoor al enige drempel ervaren.

Zorg ervoor dat je dit wel verspreid via wijdverspreide communicatie (het blad of de socials van het lokaal bestuur bijvoorbeeld)

 Beschikbaarheid

Aanbod afstemmen tussen partners

Zorg ervoor dat je de andere vrijetijdsaanbieders kent in je omgeving en werk aanvullend ipv concurrerend.

Vb: Zorg ervoor dat niet elke jeugdbeweging werking heeft op dezelfde dag en hetzelfde tijdstip.

 Bereikbaarheid

De weg naar je activiteit

Zorg voor een duidelijke route begeleiding op jullie website en/ of sociale media. Vermeld zeker de routes via trein/ bus/ tram/ fiets/ te voet/ met de wagen.

Zorg eventueel voor een carpoolplan/ fiets of wandel vloot waar kinderen vanuit wijken samen met een animator kunnen meefietsen/ wandelen.

Voorzie een animator aan dichtstbijzijnde trein/ tram/bushalte als je weet dat er kinderen de route vandaar nog moeten wandelen naar de locatie van jullie werking.

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

ACTIEKAART

 Betrouwbaarheid

 Bekendheid

Aanspreekvorm

Schrijf in je communicatie 'beste' in plaats van 'beste ouders' of beste ouders en/ of verzorger'. Zo sluit je kinderen die niet bij hun ouder(s) wonen niet uit.

Ga langs op scholen

Ga langs op scholen, laat kinderen kennismaken met je werking en bereik op deze manier (bijna) alle kinderen van de buurt. Zo geef je alle kinderen de kans om aan te sluiten op jullie aanbod en niet alleen de kinderen die jullie werking al kennen.